

França estrenarà 'El cementiri marí' de Xavier Benguerel

© Eva Guillamet (foto d'arxiu)

Per Mònica Pagès

Xavier Benguerel reapareix a l'escena musical per l'estrena de la seva obra *El cementiri marí*, una nova obra simfònica i coral que ha compost inspirant-se en el poema homònim de Paul Valéry. Segons diu Àlex Susanna en la presentació d'aquesta nova partitura de Benguerel, que ha assessorat des del punt de vista literari i que actuarà com a recitador en l'estrena, *"no sols és l'obra més important i coneguda de Valéry, sinó que és un dels poemes lírics més ambiciosos, complexos i suggeridors que mai s'hagin escrit, la bibliografia del qual resulta fins i tot abassegadora"*. Segons Susanna, *"és com si l'obra retornés a la seva condició primigènia, perquè, com diu Gustave Cohen, el poema fou completament concebut com una mena de simfonia, les melòdiques frases de la qual ressonaven en el seu interior, nues encara de paraules, semblants a un marc sonor que enquadrés imatges flotants"*.

Benguerel va emprendre el repte de posar música a aquesta obra mestra de la literatura francesa el 2014. Per a Benguerel, *"enfrontar-me a un poema de vastes dimensions com El cementiri marí de Paul Valéry implicava llançar-me a una aventura amb moltes possibilitats de no sortir-me'n i fracassar, potser per això havia quedat sempre relegada a una futura realització"*. I afegeix, *"era evident que el poema, que té una extensió molt llarga de 144 versos, no podia ser cantat si no volia excedir els 45 minuts que volia que durés l'obra. Per això he optat perquè el poema sigui llegit i per utilitzar una orquestra simfònica habitual en què dono al conjunt d'instruments un aire cambrístic"*.

La traducció al català d'*El cementiri marí* de Valéry que va fer el pare de Xavier Benguerel ha estat la base a partir de la qual el compositor ha pogut anar construint aquesta obra simfònica. Diu Benguerel: *"Crec que el pare, infatigable traductor en llengua catalana de molts poetes francesos, tenia una obsessió per*

aquesta obra. Tota la seva vida literària va tractar de traduir-les fins a realitzar-ne cinc versions, cadascuna considerada definitiva i que sotmetia a esgotadores revisions”.

Benguerel lamenta que l'estrena d'*El cementiri marí* no es faci al seu país i que, una vegada més, sigui França la que aculli una obra seva, com ja va fer el 2013 amb una altra obra simfonicocoral que va escriure sobre una obra mestra de la literatura francesa, *Les flors del mal* de Charles Baudelaire, que es va estrenar el mateix any a Perpinyà. La primera audició d'aquesta nova obra de Benguerel, *El cementiri marí*, titulada a partir del poema de Paul Valéry, tindrà lloc el diumenge 14 de maig, a les 16.30 hores, al Palais de Congrès de Tautavel, en el marc del XVIII Festival Tautavel en Musique, a la ciutat del Rosselló, a la Catalunya Nord, coneguda per les seves restes prehistòriques. Benguerel té un vincle de molt temps i de gran amistat amb aquesta regió mitjançant el director Daniel Tosi, que dirigirà aquesta obra amb l'Orchestre Perpignan-Méditerranée i que comptarà amb el cor Ensemble Polyphonique de Perpinyà.